

طراحی و بافت پارچه

«تکنیک‌های بافت پارچه و اصول طراحی پارچه»

کارشناسی ارشد طراحی پارچه و لباس

جواد نوری

ماہر بزرگ، بان

سہیلا غلامرضا پور

نام کتاب: طراحی و بافت پارچه
تألیف: جواد نوری - ماهریز وحیدیان - سهیلا غلامرضا پور

ناشر: مؤسسه انتشاراتی جمال هنر

نظارت فنی و امور چاپ: سعید قونسوری، محمد امیری

طراح جلد: سجاد امامی

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۶

براز: ۵۰۰ نسخه

بها: ۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۸۰۳۰-۲

مؤسسه انتشاراتی جمال هنر

تهران، بابا انقلاب

خیابان منیری جاوید (۱۰۱، پمپست شمالی)

بین خیابان نرگس مهر

خیابان لبافی نژاد، پلاک ۴۰

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۸۵۲۱، ۰۲۱-۴۸۸۴۷۱

۰۹۱۲۵۴۷۰۴۱۰، ۰۹۱۲۶۱۸۰۸۳۹

دورنگار و پیام گیر: ۶۶۴۶۲۵۱۴

قونسوری - امیری

سرشناسه: نوری، جواد -
عنوان و نام پدیدآور: طراحی و بافت پارچه
«تکنیک‌های بافت پارچه و اصول طراحی پارچه»
کارشناسی ارشد طراحی پارچه و لباس
تألیف جواد نوری، ماهریز وحیدیان، سهیلا غلامرضا پور
مشخصات نشر: تهران: جمال هنر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۱۵۸ ص: مصور، جدول، ۹×۱۰، س. م.
شابک: 978-600-7285-31-2
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۵۷].
عنوان دیگر: «تکنیک‌های بافت پارچه و اصول طراحی پارچه»
کارشناسی ارشد طراحی پارچه و لباس.
موضوع: نساجی
Textile industry: موضوع
موضوع: پارچه -- طرح
Textile design: موضوع
موضوع: نساجی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع: (Textile industry -- Examinations, questions, etc. (Higher)
شناسه افزوده: وحیدیان، ماهریز، ۱۳۶۶ -
شناسه افزوده: غلامرضا پور، سهیلا، ۱۳۶۶ -
زده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۴ط ۱۵۷/۹/TS1۴۷۵
زده بندی دیویی: ۶۷۷/۰۲۲
شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۷۸۸۷۶

پیشگفتار:

معقوله طراحی و بافت پارچه یکی از گرایش‌های تحصیلی در رابطه با طراحی لباس بوده و علاوه بر این جزء درس‌های مهم مقطع کارشناسی رشته‌های طراحی لباس، طراحی و چاپ پارچه، طراحی و تکنولوژی دوخت، مهندسی پوشاک و تمامی گرایش‌های مهندسی نساجی می‌باشد. منابع درسی موجود در رابطه با فرآیند طراحی و بافت پارچه بیشتر مورد استفاده‌ی دانشجویان مهندسی نساجی و پوشاک بوده و جهت استفاده‌ی دانشجویان طراحی لباس و پارچه به دلیل نداشتن پیشینه‌ی تحصیلی در این رابطه اندکی دشوار به نظر می‌رسد، لذا این امر ما را بر آن داشت تا با بهره‌گیری از تجربه تحصیل و تدریس در این زمینه و استفاده از منابع و کتاب‌های مؤلفین پیشین، کتاب حاضر را تحت عنوان طراحی و بافت پارچه ویژه دانشجویان طراحی لباس و پارچه تهیه و تدوین نماییم. در این کتاب سعی شده تا تمامی مراحل مربوط به طراحی و نمایش بافت پارچه‌ی تار پودی به صورت گام به گام و با زبان بسیار ساده برای خوانندگان محترم تالیف گردد. کتاب پیش رو بالغ بر یازده فصل بوده که ده فصل آن به صورت درسنامه جهت تدریس در مقطع کاردانی و کارشناسی طراحی لباس و پارچه مفید بوده و در فصل یازدهم که تحت عنوان تست‌های چهار گزینه‌ای نام‌گذاری شده بالغ بر صد تست از متن موجود کتاب استخراج شده است. جهت استفاده‌ی دانشجویانی که خود را برای آمادگی در آزمون کارشناسی ارشد طراحی لباس و پارچه آماده می‌کنند قابل توجه است. برداری می‌باشند. در پایان از زحمات ناشر محترم کتاب، مجموعه انتشارات جمال هنر و جناب آقای امیری که در راه تدوین آن مهم ما را یاری رسانده، کمال سپاس و قدردانی را داشته و امید آن داریم که کتاب حاضر به عنوان تحفه‌ای از سوی مردم بایرش مجموعه‌ی بزرگ صنعت پوشاک ایران زمین قرار بگیرد.

جواد نوری

Email: Nouritex@yahoo.com

فهرست

۵	پیشگفتار:
۱۱	فصل اول: پارچه و فرآیند بافندگی
۱۱	تعریف پارچه:
۱۱	پارچه تاری بودی:
۱۲	پارچه‌ی حلقوی:
۱۳	پارچه بی‌بافت:
۱۵	فصل دوم: طراحی و بافت پارچه
۱۵	طراحی بافت:
۱۵	نخ تار:
۱۵	نخ پود:
۱۵	تکنیک بافت پارچه:
۱۵	روش‌های نمایش طرح بافت:
۱۶	اورلپ تار:
۱۶	اورلپ پود:
۱۶	مناقد پارچه:
۱۶	روش خطی:
۱۶	روش چهارخانه‌ایی:
۱۷	راهپورت بافت:
۱۷	جدول بافت:
۱۷	عدد حرکت بافت:
۲۱	راستای حرکت صعودی و نزولی:
۲۱	الف) راستای حرکت صعودی:
۲۱	ب) راستای حرکت نزولی:
۲۳	فصل سوم: فرآیند نخ‌کشی
۲۳	نقشه بافندگی:
۲۳	عناصر نقشه بافندگی:
۲۳	طرح بافت:
۲۳	طرح نخ‌کشی:
۲۴	طرح ضربه:
۲۴	انواع نخ‌کشی:
۲۴	نخ کشی مستقیم:
۲۴	نخ کشی جهشی یا یک درمیان:
۲۴	نخ کشی برگشتی یا جناغی:
۲۵	نخ کشی شکسته:
۲۵	نخ کشی ترکیبی:
۲۵	نخ کشی گروهی یا چند دستگاهی:
۲۷	فصل چهارم: معرفی بافت‌های اصلی
۲۷	بافت‌های اصلی:

۲۷	ویژگی‌های بافت‌های اصلی:
۲۷	بافت تافته:
۲۷	نحوه نمایش طرح بافت تافته:
۳۰	بافت سرژه:
۳۹	بافت ساتین:
۳۹	ساتین با افکت تاری (ساتین تاری):
۳۹	ساتین با افکت پودی (ساتین پودی):
۳۹	نمایش طرح بافت ساتین:
۴۰	طریقه محاسبه عدد حرکت بافت ساتین:
۴۱	ساتین منظم:
۴۱	ساتین نامنظم:
۴۶	ساتین با افکت پودی:
۵۰	حالت الف) ساتین با افکت پودی
۵۳	حالت ب) ساتین نامنظم ۶ با افکت تاری
۵۷	فصل پنجم: مشتقات بافت تافته
۵۷	مشتقات بافت تافته:
۵۷	بافت رییس:
۵۷	رییس طولی:
۵۷	نحوه نمایش طرح بافت رییس طولی:
۶۰	رییس افقی:
۶۱	نحوه نمایش طرح بافت رییس افقی:
۶۴	رییس مطرح:
۶۵	بافت پاناما:
۶۶	پاناما مربع:
۷۰	پاناما مستطیل:
۷۳	پاناما مرکب:
۷۵	فصل ششم: مشتقات بافت سرژه
۷۵	مشتقات بافت سرژه:
۷۵	سرژه گاباردین:
۷۹	سرژه صلیبی:
۸۵	سرژه قوسی یا موج:
۸۶	سرژه سیال یا سایه روشن:
۸۸	سرژه شکسته:
۸۸	حالت الف) سرژه شکسته طولی
۹۲	حالت ب) سرژه شکسته عرضی:
۹۴	سرژه زیگزاگ:
۹۴	زیگزاگ طولی:
۹۴	زیگزاگ عرضی:
۹۴	زیگزاگ طولی-عرضی:
۹۵	حالت الف) زیگزاگ طولی:
۹۶	حالت ب) زیگزاگ عرضی:
۹۸	حالت ج) زیگزاگ طولی - عرضی (لوزی):
۱۰۲	سرژه جناغی:

۱۰۲	حالت الف) سرزه جناغی طولی:.....
۱۰۲	حالت ب) سرزه جناغی عرضی:.....
۱۰۲	حالت ج) سرزه جناغی طولی - عرضی (الماسی):.....
۱۰۲	حالت الف) سرزه جناغی طولی.....
۱۰۴	حالت ب) ترسیم سرزه جناغی عرضی.....
۱۱۱	فصل هفتم: مشتقات بافت ساتین .....
۱۱۱	مشتق نمودن بافت ساتین:.....
۱۱۱	مشتق نمودن بافت ساتین از طریق بکارگیری دو عدد حرکت صعودی:.....
۱۱۵	مشتق نمودن بافت ساتین با به کارگیری سه عدد حرکت صعودی:.....
۱۱۸	ریپس ساتین:.....
۱۲۰	پانامای ساتین:.....
۱۲۳	فصل هشتم: بافت‌های ویژه .....
۱۲۳	بافت کرب:.....
۱۲۳	بافت دانه گندمی:.....
۱۲۳	بافت لانه زنبوری:.....
۱۲۴	پارچه‌های سوراخ‌دار:.....
۱۲۴	بافت نواری یا پیچازی:.....
۱۲۴	بافت پیکه:.....
۱۲۴	بافت گاز و تور:.....
۱۲۴	بافت حوله‌ایی:.....
۱۲۴	بافت مخمل:.....
۱۲۵	فصل نهم: بافت‌های رنگی .....
۱۲۵	بافت رنگی:.....
۱۳۵	فصل دهم: معرفی برخی از پارچه‌های رایج .....
۱۳۵	پارچه ارگاندی:.....
۱۳۵	پارچه ارمک:.....
۱۳۵	پارچه پاتیس:.....
۱۳۵	پارچه برزنتی:.....
۱۳۵	پارچه پوپلین:.....
۱۳۵	حریر ابریشم:.....
۱۳۶	چیت:.....
۱۳۶	پارچه دانتل:.....
۱۳۶	دبیت:.....
۱۳۶	پارچه ژرسه:.....
۱۳۶	شانگتون:.....
۱۳۶	پارچه فاستونی:.....
۱۳۶	پارچه فلافل:.....
۱۳۶	پارچه کدری یا کالیک:.....
۱۳۶	پارچه کرباس:.....
۱۳۶	کرب ژورژت:.....
۱۳۷	کرب ناز:.....
۱۳۷	کرشه:.....
۲۳۷	کرکی:.....

۱۳۷	..... کلوکه:
۱۳۷	..... متقال:
۱۳۷	..... پارچه وال:
۱۳۹	..... فصل یازدهم: تست‌های چهارگزینه‌ای
۱۵۴	..... پاسخنامه تست‌های چهارگزینه‌ای
۱۵۵	..... ضمیمه
۱۵۵	..... پارچه چوقای طبری:
۱۵۵	..... نحوه بافت پارچه چوقای طبری:
۱۵۶	..... خواص پارچه چوقای طبری:
۱۵۶	..... موارد مصرف:
۱۵۷	..... فهرست منابع و مآخذ

مرکز فروش کتابهای مرجع

***** کارشناسی ارشد طراحی پارچه و لباس *****

۱- زبان عمومی و تخصصی، ۲- تاریخ پارچه و لباس ایران و جهان، ۳- پارچه شناسی (شناخت الیاف، تکنیکهای بافت پارچه، رنگرزی با مواد طبیعی و مصنوعی)، ۴- اصول طراحی پارچه و لباس (انواع چاپهای سنتی و مدرن، طراحی پارچه با دست و کامپیوتر)، ۵- آزمون عملی طراحی پارچه و لباس.

مؤسسه انتشاراتی جمال هنر

تهران، میدان انقلاب، خیابان منیری جاوید، بین خیابان روانمهر و خیابان لبافی نژاد، پلاک ۴۰

۰۹۱۲۵۴۷۰۴۱۰-۰۹۱۲۶۱۸۰۸۳۹-۶۶۴۸۸۴۷۱-۶۶۴۸۸۵۲۱ (فونرسوری-امیری)

مستجمعی کتاب - معرفی و فروش منابع کلکور کلیه رشته های هنر

www.jamalhonar.com

Telegram: @jamalhonar